

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 3114 del 23/10/2025

Atz San Bernardo vo Rabbi di Peer Review übar di politike zo halta pittnândar di laüt: ekspèrte zuarkhent vodar Svètzia, Grètscha, Irelánt un Ungarì pittnândar pinn vortretar vodar Provìntz un von 32 kamöünder inngenumpt in auzschräib kontra in learnse von lentar

Khearn zo macha lem di kamöüschaftn: di européan esperientzan konfrontàrnse pinn trentinar prodjèkt

[Cimbroy] Dar sperimentàl prodjèkt vürgelekk von Trentino zoa aztase nèt learn di lentar vo pèrge auz ar a bege pittnândar pitt àndre peste pratike vürgelekk in Euròpa, un alle di sèlln européan prodjèkte àgeheft odar sa gemacht in mearare lentar vodar EU zo kheara zo macha lem di kamöüschaftn. Vo allz ditza izta khent draugeredet in an internatzionàl trèff bodase iz gehaltet in di vorgànnatn tang in Rabbi tal. Da autonome Provìntz vo Tria hatt augelekk atz San Bernardo vo Rabbi da ufizièll sessiong vo Peer Review (revisiong un schètzung zbisnen glaiche) drinn in di plattform übar di européan politike von programm Interreg Europe.

Di iniziatiif, toal von interredjonàln koperatiif arbatn vodar Européan Uniong iz khent augelekk pinn zil zo pezzra di öffentleschen politike durch an garadegen konfronto zbisnen redjongen un lânt aministratziongen.

In zboa tang, atz 7 un atz 8 von bimmat, hâmda genump toal européan ekspèrte vodar Spånja, Svètzia, Gretscha, Irelánt un Ungar boda hâmda gemacht iniziatiivan zo halta di laüt zo leba in di lentar vo pèrge. 'Z hâmda genump toal di diridjèntn vodar autonome Provìntz vo tria un von lânt Emtar von 32 trentinar kamöünder boda soinn drâ zo vorliara hèrta mearar pürgar, lentar boda soinn inngevânk [in trentinar sperimentàl auzschräib boda vürlekk zo geba an schütz auzzorichta di haüsar zo leba](#) (von 14 von bintmânat atz 31 von kristmânat makma bidar khearn innzogebe di vorsch).

“Disar konfronto, pittn vortretar vo mearare européan lentar, darzuar pinn pürgarmaistarn un pinn öffentleschen diridjèntn von üsarn lentar, iz gest a bichtega okasiong zo macha khennen pezzar in Euròpa in sperimentàl prodjèkt boda iz khent augelekk in Trentino zo halta di laüt zo leba in di lentar von pèrng – asó hatta khött dar vorsitzar vodar autonome Provìntz vo Tria Maurizio Fugatti -. An iniziatiif boda hatt sa zuargerüaft laüt von auzlânt o un boda iz drâ zo giana vürsnen. Est saitma drâ zo schètza di 300 vorsch boda soinn khent inngètt in da earst zait un in mânat boda khint bartma bidar mang khearn innzogebe di vorsch. 'Z zil von prodjèkt iz zo pinta mearar di laüt von lentar übarhaup von sèll vo pèrge vort bait von groazan stattn”.

An internatzionàl konfronto zo schütza di lentar

Di arbatn soinn khent durchgevüart in drai sessiongen übar garadege tème: auzrichtn di haüsar azpe ridjeneratziong motór, machan toalnemmen daz mearaste boma mage alle, zo pinta mearar di laüt, mearare politike rispòste auzohalta di laüt in di lentar auz ar a bege. Di arbatn soinn khent offegetânt vodar Ileana Olivo, diridjènten vodar Umse Lânt pintom un gem vèrt in trentinar kapitäl in auzlânt (autonome Provìntz vo Tria) un von funtzionàr Daniele Zini boda hatt durchgevüart in trèff mòrgas.

Dar Peer Review hâmda genump toal di sèks internatzional (peer) ekspèrte zornìrt nâ in kompetentzan bosa hâmda übar argoménth azpe auzrichtn gehâüs, koperatìf bonen, lânt governange un aministratìf vornaügarung: Cecilia Faló Lopez, mit grundege von prodjèkt Re-viviendo, boda hatt soìn setz atz Teruel, in Spânja; Gustav Hamlund, vortretar von prodjèkt BODENXT von kamòu vo Boden, in Svètzia; Federico Camerin, nâsüachar un PhD vodar Universitét vo Valladolid, in Spânja; Serafeim K. Felekis, vortretar vo Pindos mt Network, in Grètscha, Seamus Doran, vortretar von Carlow County Council, in Irelânt; un Imre Rimóczi, koordinator von prodjèkt von Robert Schuman Institute, in Ungar.

Di ekspèrte hâmda gelekkt panândar alle soïne konkrètege esperientzan un di solutziongen boda soìn khent âgenump in soïne lentar, gebante raichege idéan vor ândre vorlegom boda magatn khemmen vûrgetrakk in Trentino o.

In tagung hâmda genump o toal vor da autonome Provîntz vo Tria Francesca Chemolli Dirèktören von Âmt vor di politike zo geba vèrt dar auzseng, boda nâsteat in auzschraib kontra in learnse von lentar, di Ileana Olivo diridjénten von Umse Lânt pintom un gem vèrt in trentinar kapitâl in auzlânt un dar Luciano Galetti dirèktor von Âmt vor di lânt pintom.

Gruntlich iz azta hâmda genump toal di lânt aministratör un zbisnen disan:

Silvano Dominici (pûrgermaistar vo Novella), Lorenzo Cicolini (pûrgermaistar vo Rabbi), Lucio Muraro (pûrgermaistar vo Castello Tesino), Bortolo Rattin (pûrgermaistar vo Canal San Bovo) Lorenzo Bagozzi (pûrgermaistar vo di Castel Condino), Luca Paolazzi (pûrgermaistar vo Lavis un vitzevorsitzar von Rat von lânt autonomian), Marco Depaoli (pûrgermaistar vo Sagron Mis), Matteo Paolazzi (pûrgermaistar vo Altavalle), Daniele Arnoldi (asesór von Kamòu vo Bresimo), Isacco Corradi, presidente della Magnifica Comunità degli Altipiani Cimbri, Laura Tabarelli, vorsitzaren von Toalkamòu Valle di Cembra.

An oportunitét vor di zuarkhemmane von lânt politike

Pitt disarn Peer Review, da autonome Provîntz vo Tria hatt starch besteteget soi bôlle zo sterchra di pintom zbisnen tèknesche bizzschaft, lânt esperientzan un öffentlesche politike, pinn zil zo venna konkrètege solutziongen zo macha lem di lentar vo pèrge auz ar a bege.

An esperiéntz boda bart soìn gântz nützlich zo venna mustarn vor prodjèkte boda mang servìrn zuarzoziaga laüt nâ in printzipie vodar européan pintom un auhaltung.

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)